

Gestió ambiental > Gestió de recursos hídrics |

DESSALADORA DE L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA (EL PRAT DE LLOBREGAT) (2005)

Marta Sánchez

El 2005 es presenta el projecte de planta dessaladora de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i se'n fa pública la ubicació (Prat de Llobregat). Les dimensions previstes per a aquesta instal·lació generen crítiques per la gran magnitud que té. Així mateix, apareixen queixes per la pujada prevista del cost de l'aigua que aquesta obra pot generar. La solució a aquest últim fet, que consisteix a introduir un cànon de disponibilitat, provoca el malestar dels pagesos, que temen que hagin de pagar més per l'aigua.

A final de 2004 l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) preveia construir una dessaladora d'aigua de grans dimensions a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB). La decisió de mantenir aquest projecte, previst en el Pla hidrològic nacional (PHN), estava motivada pel fet que aquesta actuació s'inclouïa en les propostes que la Generalitat i el Ministeri de Medi Ambient volien que financés la Unió Europea (UE).

Salvador Milà, conseller de Medi Ambient i Habitatge, mostrava la seva preocupació per la disposició dels ajuntaments a pagar el sobrecost per la producció d'aigua, tal com passava als municipis proveïts amb aigua de la dessalinitzadora de Blanes. Per a aquests municipis, el 85% del cost de la dessalinitzadora anava a càrrec dels fons europeus, mentre que el 15% restant s'afegia al rebut de l'aigua dels consumidors.

Es preveia que el febrer o el març de 2005 es confirmés el projecte de cànon de disponibilitat i que entrés en vigor a mitjan any 2005. El nou cànon de disponibilitat havia de servir per ajudar a finançar obres de construcció i manteniment, com la dessalinitzadora de l'AMB. Aquest cànon podria tenir, segons Jaume Solà, director de l'ACA, una repercussió diferent per a cada sector de consumidors i estar d'acord amb el concepte de progressivitat que defensava la Confederació d'Associacions de Veïns de Catalunya.

Dessaladora de l'AMB

A final de febrer de 2005, Milà va anunciar que el Prat de Llobregat acolliria la planta dessaladora d'aigua de mar de l'AMB en uns terrenys annexos a la depuradora d'aigües residuals del Baix Llobregat. El projecte, amb un pressupost de 242 MEUR, es va presentar com una de les catorze actuacions de la Generalitat per fer front als problemes de subministrament i qualitat de l'aigua a la regió metropolitana.

Per proveir la regió metropolitana es captaven, en aquell moment, entre 120 i 150 hm³ del riu Llobregat, 180 del Ter i 160 dels aqüífers. Aquesta dessaladora i la de Blanes havien d'aportar una setena part del cabal que es consumia a la regió de Barcelona.

Al març, les companyies subministradores creien que la planta dessaladora prevista per l'ACA al Prat de Llobregat era massa gran per a les necessitats de proveïment de l'àrea de Barcelona (els 60 hm³ anuals suposarien quasi una tercera part del consum dels vint-i-tres municipis de l'àrea metropolitana servits per Aigües de Barcelona (Agbar), amb una despesa anual de 190 hm³). A més, deien que no havien estat informades del projecte, tot i que si havien de comprar els nous cabals dessalats hi hauria una repercussió sobre les tarifes que pagaven els usuaris. Com a conseqüència, demanaven més informació a l'ACA per poder programar la seva gestió. Tot i això, el projecte va tirar endavant i, al juliol, el Ministeri de Medi Ambient va publicar al Butlletí Oficial de l'Estat (BOE) les declaracions d'impacte ambiental de la planta dessaladora del Prat i l'ampliació de l'existent a Blanes (Selva).

Descripció del projecte de dessaladora de l'AMB

El projecte preliminar de la dessalinitzadora del Prat, presentat al febrer, preveia que la captació d'aigua del mar es fes a uns 2,3 km de la costa, a l'altura de l'aeroport, en una zona amb 30 m de fondària i 5 m per sobre del fons del mar.

La dessalació es faria per osmosi inversa. L'aigua salada seria conduïda per tubs subterranis fins a la planta dessalinitzadora i, una vegada convertida en aigua dolça, seria barrejada amb l'aigua potable als dipòsits de la Font Santa (Esplugues) o a l'Estació de Tractament d'Aigua Potable (ETAP) d'Abrera. Les salmorres de la dessaladora (residus d'aigua molt salada) serien abocades de nou al mar. El que encara no era prou clar era quines fonts d'energia renovable recolzarien o legitimarien aquesta instal·lació, atès que l'alt nivell de consum elèctric podia generar importants augments de CO₂ si l'electricitat consumida procedia de tèrmiques convencionals.

Cost de l'aigua de la dessaladora de l'AMB

Al febrer, Jaume Solà va anunciar que l'aigua que produiria la dessalinitzadora del Prat de Llobregat tindria un cost de 0,40 €/m³, davant dels 0,20 a 0,25 €/m³ de l'aigua produïda per plantes depuradores com la d'Abrera. Milà va

explicar que el Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) podria repartir el cost de l'aigua de les dessaladores entre el conjunt dels consumidors d'aigua a Catalunya, a fi de tendir cap a un preu unificat de l'aigua a tot el territori. Sí que va assegurar, però, que el preu seria el mateix per a tota la regió metropolitana.

Al novembre, en un debat sobre recursos hídrics celebrat al Cercle d'Economia, tant Salvador Milà com Àngel Simón, director general d'Agbar, van dir que a Catalunya el preu d'un metre cúbic domèstic era la meitat que l'equivalent a França, una vegada descomptades les diferències dels respectius nivells de vida. La diferència consistia en el fet que a França s'havia començat a internalitzar els costos i a Catalunya encara no. Milà va recordar que una directiva europea obligava a recuperar els costos de l'aigua en les tarifes.

Context d'abastament de l'AMB

El febrer de 2005, l'ACA tenia previst realitzar catorze actuacions per un valor de 895 MEUR (dels quals es preveia que el 60% fossin finançats per Fons Europeus de Cohesió). Les actuacions formaven part del pla alternatiu a la interconnexió de xarxes que preveia el **PLA HIDROLÒGIC NACIONAL (PHN)** i permetrien una aportació de 145 hm³ d'aigua. Es concretaven en les millores en el tractament de les plantes potabilitzadores, la incorporació de plantes de dessalinització, la millora de les instal·lacions de la Xarxa Regional, la recuperació d'aqüífers, la delimitació de les zones de protecció especial de rius i la reutilització de les aigües regenerades.

Així, doncs, el pla presentat per l'ACA perseguia incrementar els recursos disponibles a l'AMB per un consum total d'uns 460 hm³ l'any en aquesta regió de quatre milions d'habitants. A més, pretenia millorar la qualitat de l'aigua davant un escenari immediat en què les directives comunitàries tolerarien cada cop menys l'alta salinitat de l'aigua procedent del Llobregat.

Al novembre, Salvador Milà va anunciar al Cercle d'Economia que gràcies a aquestes obres Barcelona tindria aigua amb una garantia del 98% d'aquí a dos anys. Al mateix lloc, Àngel Simón, director general d'Agbar, va reclamar la connexió entre la xarxa Ter-Llobregat i l'Ebre.

A final de desembre, l'ACA va anunciar que faria una nova canalització que duplicaria el cabal del Ter que arribava a la Costa Brava. L'increment del cabal havia de suposar una disminució de l'aigua que s'enviava a Barcelona, que dependria de les dessaladores d'aquesta àrea.

Dessaladora de Blanes

Al març, el diputat d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), Joan Puig, va demanar al Govern espanyol que implantés energies renovables a la dessaladora de Blanes, per reduir el consum energètic de la planta (representava gairebé un 50% de la despesa de la dessaladora) i el cost final del rebut de l'aigua dels ciutadans.

Com a solució al deute d'onze municipis del Maresme amb la dessaladora de Blanes, que superava els 600.000 euros, al novembre l'ACA va proposar aplicar una tarifa d'utilització que repartiria el cost d'aquesta instal·lació entre totes les captacions de l'aqüífer del baix Tordera. Aquesta mesura havia de permetre rebaixar de 38 a 21 cèntims d'euro el preu fixat per metre cúbic d'aigua dessalada.

Mariona Coch, directora de l'àrea tributària de l'ACA, preveia que la mesura afectaria més de tres-cents pagesos dels municipis de Tordera, Palafolls, Blanes i Malgrat de Mar. Les captacions de rec pagarien un 10% de la tarifa d'utilització. Perquè el Govern no inclogués aquesta tarifa als pressupostos de 2006, les quatre cooperatives agrícoles de Blanes, Tordera, Malgrat i Palafolls i els sindicats Jar-Asaja i Unió de Pagesos (UP) van convocar una tractorada de protesta al novembre.

Al desembre, el ple del Parlament va aprovar la nova tarifa de l'aigua que afectava tots els pobles que en consumien de dessalinitzada i també els industrials de Blanes, Palafolls, Tordera i Malgrat. També va aprovar una moratòria d'un any per al sector agrícola, que en principi havia de quedar al marge de la tarifa, segons havien negociat els pagesos amb Milà. Per això, Josep Puigpelat, negociador d'UP, es plantejava trencar el compromís adquirit amb Milà, consistent a entrar a parlar d'un gran pacte sobre l'aigua l'any 2006, basat en una gestió més efectiva i en criteris d'estalvi.

Perspectives de futur

A final d'any es preveia que els onze ajuntaments del nord del Maresme (d'Arenys de Mar a Palafolls) haurien d'apujar el rebut de l'aigua per al 2006 per tal d'afrontar el deute. A més, es preveia que la dessaladora de l'AMB estaria acabada a final del 2007 o començament del 2008.

